

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, DECEMBER – GRUODŽIO 24, 2013 • Vol. CIV Nr. 150 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 12-23-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuva baigia pirmininkavimą
ES Tarybai. – 3 psl.

Čikagos lituanistinėje mokykloje
– Kalėdų dvasia. – 4 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuvos skautų ir ateitininkų organizacijų atstovai į Prezidentūrą atnešė Betliejaus taikos ugnį.

Roberto Dačkaus nuotr.

Prezidentūroje įžiebta Betliejaus taikos ugnis

Vilnius (ELTA) – Kaip ir kasmet, Prezidentei Daliai Grybauskaitei Lietuvos skautų ir ateitininkų organizacijų atstovai įteikė Betliejaus taikos ugnį.

„Simboline žvakės liepsnele įžiebtime vienybę ir ramybę pirmiausia savo širdyse. Skleiskime ją aplink save, dovanokime savo artimui ir visiems, kam to labiausiai trūksta. Tegul vilties ir gėrio kibirkštėlė suliepsnoja kiekvieno žmogaus širdyje“, – linkėjo Prezidentė.

Priimdama taiką, meilę ir viltį simbolizuojančią ugnį šalies vadovė padėkojo organizacijų atstovams.

Pasak Prezidentės, per pasaulį keliaujanti ugnis

kviečia žmones geriems darbams, ragina padėti vieni kitiems. Jaunimo vykdoma misija, teigė Prezidentė, kilni ir įkvepianti. Žmonės, visada pasirenkę dalintis ir padėti kitiems – tikri Lietuvos patriotai.

Jau daugiau nei dešimtmetį vykstančios akcijos „Betliejaus taikos ugnis“ metu per šv. Mišias uždegτος Kalėdų žvakės liepsnelė keliauja po visą Lietuvą. Betliejaus taikos ugnis nešama į bažnyčias, ten, kur ypač trūksta vilties ir šilumos – į vaikų ir senelių globos namus, ligonines, kalėjimus, taip pat į universitetus ir kitas bendruomenes bei organizacijas.

Taip matau Jėzaus gimimą

Šv. Kalėdų proga siūlome jums nepaprastą skaitinį – ištrauką iš kn. „Taip man buvo atskleista Evangelija“. Jos autorė – Marija Valtorta (1897–1961), italų rašytoja, mistikė, priklausė Pranciškonų Pasauliečių ordinui ir Švč. M. Marijos Seserų Tarnaičių kongregacijai. 27 savo gyvenimo metus, po patirtų sužeidimų tapusi neįgali, ji praleido ligos patale. 1943 m. Didįjį penktadienį iš Aukštybių gavo paraginimą rašyti. Ji prirašė 15 tūkstančių sąsiuvinio puslapių, kurie tik šiomis dienomis pripažįstami tikėjimo mokymo ir literatūros klasika. Jos rankraščiai ir tapo šios knygos pagrindu.

Jėzaus gimimas. Marijos dieviškosios motinystės išganomasis veiksmingumas

1944 m. birželio 6 d.

Vėl matau vargingą vietelę oloje, kur Marija su Juozapu ir likimo jiems pavestais gyvulėliais rado priebėgą.

Rusena ugnelė ir snaudžia jos prižiūrėtojas. Marija tyliai pakelia galvą ir apsidairo. Ji mato Juozapą, sėdintį nulenktą ant krūtinės galva ir labai mąstantį. Ir supranta – nuovargis įveikė gerus jo norus. Marija meiliai šypteli. Dabar ji sėdasi, stengdamasi tai padaryti kuo tyliau. Ir tikrai, garsiau gal atsitūptų tik drugelis ant rožės žiedo. Iš sėdimos padėties ji atsiklaupia ir su laiminga šypsena veide meldžiasi. Meldžiasi ji ne sudėtomis, o pakeltomis ir į priekį ištiestomis rankomis, atverstais į viršų delnais. Tokia nepatogi padėtis, atrodo, jos visai nevargina. Štai ji labai žemai pasilenkia, net paliesdama veidu sieną. Ir taip sustingsta nuoširdžioje ir labai ilgoje maldoje.

– 6 psl.

Tyros širdies atlyginimas yra džiaugsmas .– Girard

IŠ REDAKCIJOS

Išeivijos autorių kalėdinės mintys

GEDIMINAS MIKELAITIS

Neretai griebiamės užsienio autorių Kalėdų šventėms pristatyti, cituojame žymius dvasinius rašytojus ir poetus, išrašome įžvalgias mintis iš žinomų klasika tapusių knygų. Bet primirštame tautinį išeivijos aruodą: turtingą mąstytojų, dvasininkų, redaktorių, rašytojų palikimą. Kaip jie aprašydavo Kalėdų šventes ir papročius, kaip siūlydavo pasirengti Jėzaus atėjimui, kaip pristatydavo gimusį Dievo Kūdikį?

Kalėdinių apmąstymų gausumu turbūt nepralenkiamas išlieka ilgametis „Draugo“ redaktorius ir nuolatinis daugybės vedamųjų autorius kun. Pranas Garšva. Jis primena Advento reikšmę, kad žmogus labiau išsižiūrėtų į save ir pajustų savo žmogiškąją vertę. Juk žmonės visais amžiais laukdavo geresnių laikų. Advento laikotarpis ir yra simboliškas Kristaus laukimo laikas. Bažnyčia šiuo laikotarpiu primena ne tik paprastą geresnės ateities laukimą, bet „ji nori paskatinti, kad žmogus visa savo širdimi lauktų ir siektų kilnesnio, vertingesnio ir tobulesnio gyvenimo“. Kalėdų šventės duoda progą krikščioniui, svarstančiam savo teises bei laisvę, įsisąmoninti, kad už tiesos ieškojimą ir vykdymą yra atsakingas jis pats. Nors asmuo priklauso visuomenei ir valstybei, bet šios įstaigos tik padeda lengviau naudotis laisve, tik teikia pagalbą asmens tobulėjimui.

Kun. Feliksas Jucevičius grindžia, jog Kristaus gimimas yra Dievo plano pasireiškimas istorijoje. Žodžio religija iškyla kaip išikūnijęs atsakymas. Ji duoda žmogui artimą Dievą, kaip norėjo stabmeldžiai, bet kuris lieka gyvuoju Dievu. Duoda transcendentinį Dievą, kaip reikalauja filosofai, tačiau kartu besisielojantį žmogaus dalia. Duoda labai in-

tymų Dievą, kaip sapnuoja panteistai, kuris vis dėlto išlieka skirtingas nuo manęs – Dievas nėra aš. Apskritai išikūnijimo paslaptis yra raktas gyvajai krikščionybei suprasti. Išikūnijimo tikrovė išskiria krikščionybę iš visų kitų religijų, nes nieko panašaus negalima rasti religinės minties pasaulyje. Ji pasotina religinį alkį, kuris šimtmečiais kankino žmoniją, ir išpildo jo sielos gyvastinguosius troškimus. Išikūnijimas gražina žmogui ne tik jo nepalyginamąją vertę, bet kartu iškelia jį į dieviškosios tikrovės aukštumas.

Ižvalgusis teologas ir rašytojas kun. Vytautas Bagdanavičius klausia, ką reiškia Kalėdų paslaptis, ką Dievas nori pasakyti žmonijai, kai jis pats priima žmogaus prigimtį? Iš savo žmogiškos patirties žinome, kad kai mes su kuo nors jungiamės, pavyzdžiui, moteris ir vyras, tai reiškia, kad jie vienas kitą vertina ir myli. Kai Dievas jungiasi į žmogaus prigimtį, tai reiškia, jog jis vertina žmoniją, jis nėra abejingas jokiam individui. Dievas taip priima žmogaus prigimtį, kad jame nepražūva pats žmogus. Juk Kristus yra tikras žmogus: savo laiko, kultūros, savo tautos atstovas. „Niekio Kristui nėra svetima, kas nebūtų tikrai žmogiška. Kristų mes galima prarasti dviem būdais: prarandant jame Dievą ir prarandant jame žmogų“.

Poetas Kazys Bradūnas pažymi, kad išikūnijimas rodo, jog negalime pakeisti tikrovės vien techninėmis, socialinėmis ar kultūrinėmis priemonėmis. Blogiui nugalėti reikia dieviškų priemonių. Dievo Žodžio tapimas žmogaus kūnu pajėgia kūrinių vėl sujungti su Kūrėju. Pasaulio problemos iš tikrųjų tėra mūsų asmeninių rūpesčių tęsinys. Pasaulis gali būti pakeistas tik tada, kai ims keistis pats

žmogus. Tik vidinė revoliucija, esminis asmens pasikeitimas gali pastūmėti jį artimo meilės link.

Kun. Viktoras Rimšelis atkreipia dėmesį į išorinį Kalėdų šventės blizgėjimą kaip džiaugsmą. Iš tikrųjų džiaugsmas yra tik vidinės ramybės pasekmė. Kai jos nėra, atsivėrusią tuštumą bandoma pakeisti vien išoriniais džiaugsmo pakaitalais. Taika, ramybė, gėrovė ir laimė yra pažadėta tik geros valios žmonėms. O geroji valia pasireiškia Dievo ir artimo meilės įsakymų vykdymu.

Kun. Stasys Yla patvirtina – ramybė yra geros valios vaisius. O geroji valia yra dangaus ir Dievo valia. Žemė geidžia auksinių taikos laikų ir lenkiasi dangaus valiai. Žmogus ilgisi naujos buities ir naujos žemės, kur viešpatautų auksiniai Taikos Kuni-gaikščio laikai. „Kalėdoms mes ruošiame save ir pasaulį naujam gimimui. Jei yra kas mus neramina šioje dieviškoje ramybėje, tai nebent mūsų pačių sąžinė. Bet ir ji turi viltį, nes ir jai kalėdinė žvaigždė rodo kelią“.

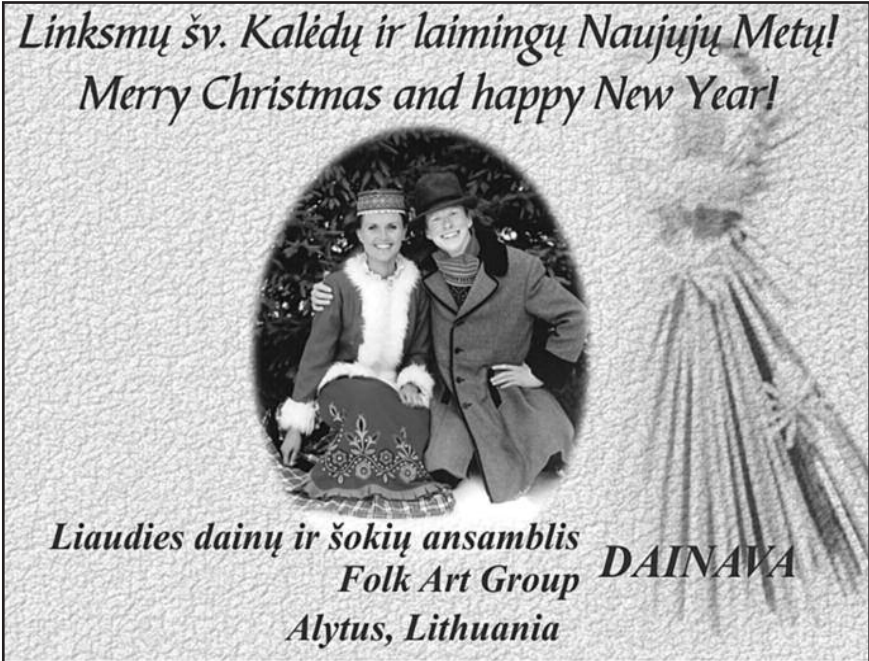
Skamba žingsniai
Ant ledo,
Ant sniego –
Į Bernelių Mišias einat jūs.
Ne Betliejaus žvaigždė – meilė veda,
Ne žvaigždė jus prikėlė iš miego...
Skamba žingsniai
Ant ledo,
Ant sniego –
Jūs prikėlėt šilus.

Leonardas Andriekus „Bernelių Mišios“

REMKIME DRAUGO FONDĄ

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Mielas „Drauge“ ir visas jo kolektyve,

nuoširdžiausi linkėjimai artėjančių švenčių proga.

Būkit žvalūs, energingi ir laimingi.

Su didele pagarba ir nuoširdžiai

Romualdas Ambrozevičius nuo viso „Dainavos“ kolektyvo.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD): – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr. redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Čikagoje surengtas Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai uždarymas

Gruodžio 18 d. LR generalinis konsulas Čikagoje, bendradarbiaudamas su Graikijos generaliniu konsulatu, surengė simbolinį pirmininkavimo perdavimo renginį. Nuo 2013 m. liepos 1 d. iki metų pabaigos ES Tarybai pirmininkavo Lietuva, o nuo 2014 m. sausio 1 d. šias funkcijas pusmečiui perims Graikija. Renginio, kuriame gausiai dalyvavo Čikagoje reziduojantys ES šalių narių diplomatai, metu LR generalinis konsulas Marijus Gudynas pristatė pasiektus Lietuvos pirmininkavimo ES rezultatus. „Patvirtintas ES septynerių metų laikotarpio biudžetas, pasiekti esminiai susitarimai kuriant ES Bankų sąjungą, proveržis kuriant ES tiek vidinę, tiek ir išorinę energetikos rinkas, pradėtos ir sėkmingai vykdytos ES-JAV derybos dėl laisvos prekybos ir investicijų sutarties, ES plėtra į Kroatiją ir derybų proceso paspartinimas su Turkija ir Serbija, pasirašyti politinės ir ekonominės integracijos susitarimai su Gruzija ir Moldova yra tik keletas išties labai sėkmingo Lietuvos pirmininkavimo ES pavyzdžių“, – sakė generalinis konsulas. Taip pat apžvelgta bendradarbiavimo tarp ES šalių narių atstovybių Čikagoje veikla ir vykdytos Europos Sąjungos atstovybės JAV deleguotos pirmininkavimo Vidurio vakarų regiono valstijose funkcijos. Graikijos generalinė konsulė Ioanna Efthymiadou visų ES generalinių konsulų vardu padėkojo Lietuvai už sėkmingą pirmininkaujančios šalies funkcijų vykdymą Čikagoje, pažadėjo tęsti Lietuvos generalinio konsulato pradėtą darbą.

Vienas tokių buvo pastovus ES šalių generalinių konsulų darbinis susirinkimų rengimas. ES Tarybai pirmininkaujančią Lietuvą atstovaujantis konsulas Čikagoje, kuriam pavesta koordinuoti ES diplomatinę atstovybių veiklą JAV Vidurio vakarų regiono valstijose, diplomatinį misijų vadovus politinių, ekonominių, kultūrinių ir kitų klausimų aptarimui kvietė susirinkti kiekvieną mėnesį, ir kiekvienam susitikimui pasiūlė skirtingas temas.

Pirmojo susirinkimo metu LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas pristatė Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai prioritetus, buvo aptarti svarbiausi ES politikos klausimai, konsulatų bendradarbiavimo galimybės, sutarta koordinuoti veiklą teikiant konsulinę paslaugą JAV Vidurio vakarų regione, organizuoti bendrus ES susitikimus su JAV institucijomis, sprendžiančiomis ES piliečiams aktualius klausimus.

Spalio mėnesį, artėjant Rytų Partnerystės viršūnių susitikimui Vilniuje, susirinkimo svečiu buvo pakviestas Ukrainos generalinis konsulas Andriy Pravednyk, kuris pristatė Ukrainos pasirengimą pasirašyti ES-Ukrainos Asociacijos sutartį, diskutuota Rytų Partnerystės politikos klausimais, aptartos galimybės į šį procesą įtraukti JAV gyvenančias Rytų Partnerystės šalių bendruomenes. Generaliniai konsulai sutarė parengti savo tautines bendruomenes

ES šalių generaliniai konsulai Pasaulio lietuvių centre.

Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai perdavimo Graikijai renginio svečiams koncertavo lietuvių liaudies ansamblis „Gabijs“ (anta iš k. vad. Genė Razumienė).

JAV aktyviai palaikyti Rytų Partnerystės šalių bendruomenes, siekiančias savo šalių integracijos su ES, bei šį klausimą kelti susitikimuose su JAV pareigūnais.

Lapkritį ES šalių generaliniai konsulai Čikagoje rinkosi Pasaulio lietuvių centre (PLC), Lemonte, kur Centro prezidentas Linas Gylis bei direktorius Artūras Žilys supažindino su Centro veikla, papasakojo apie jose veikiančias dešimtis lietuviškų orga-

nizacijų ir verslų, rodomus meno, tautodailės darbus, saugomus archyvus, biblioteką ir kita. Vėliau diplomatai aptarė čia gyvenančių Europos Sąjungos bendruomenių bendradarbiavimo galimybes, kalbėjo apie projektus, padėsiančius bendruomenių atstovams susipažinti, užmegzti ryšius, dalintis patirtimi, keistis idėjomis.

Baigiamajame gruodžio mėnesio susitikime svečio pranešėjo teisėmis dalyvavo Turkijos, Lietuvos pirminin-

Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai perdavimo Graikijai renginio metu kalbėjo gen. konsulas Marijus Gudynas.

kavimo ES metu atnaujinusios derybas dėl stojimo į Europos Sąjungą, generalinis konsulas Čikagoje Fatih Yildiz. Turkijos diplomatas dėkojo Lietuvai už parodytą iniciatyvą atnaujinti ES-Turkijos derybas bei teigė, kad tai suteiks papildomą proeuropietišką postūmį tiek šalies valdžiai, tiek ir visuomenei.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija ir nuotraukos

NASA teritorijoje JAV iškelta ir Lietuvos vėliava

Tam, kad šalies vėliava atsidurtų ant Everesto, turi užlipti į kalną. O tam, kad ji suplevėsuotų NASA teritorijoje, turi sukonstruoti palydovą. Ir šį laiptelį Lietuva jau įveikė – NASA skrydžių bazėje Wallops saloje šalia JAV, Ukrainos ir Švedijos vėliavos pakilo ir lietuviška trispalvė.

Užrašas apačioje skelbia: „Valstybės, kurios šiuo metu dirba NASA Wallops skrydžių bazėje“. Taip bazės vadovybė pagerbė čia besilankiusius lietuviškų palydovų „LitSat-1“ ir „LituanicaSat-1“ kūrėjus.

„Smagu. Palydovas dar nepakilo, bet suprantu, kad jau dabar padaryta labai daug. Svarbiausia palydovo dalis, galima sakyti, jo variklis – tai projekto metu susiformavusi bendraminčių komanda. Dabar belieka neleisti jam užgesti“, – sakė vienas iš palydovo „LitSat-1“ kūrėjų Kauno technologijos universiteto profesorius Darius Gailius.

Po to, kai dėl remonto darbų Tarptautinėje kosminėje

stotyje neįvyko gruodžio 19 d. planuotas raketos paleidimas, erdvėlaivis „Cygnus“ su palydovais „LitSat-1“ ir „LituanicaSat-1“ sugrąžintas į raketų angara. Nors kai kurie kroviniai reikalauja specifinių laikymo sąlygų ir bus iškrauti, lietuviški palydovai erdvėlaivyje pasiliks iki pat raketos paleidimo. NASA skelbia, kad kitas paleidimas greičiausiai įvyks sausio viduryje.

Į atvirą kosmosą iškeltas erdvėlaivis „Cygnus“ nugabens palydovus į Tarptautinę kosminę stotį. Maždaug po dviejų mėnesių robotine ranka „LitSat-1“ ir „LituanicaSat-1“ bus paleisti į orbitą ir joje skries apie pusę metų. Tuo metu Lietuvos mokslininkai rinks jų siunčiamus duomenis ir išbandys Lietuvoje sukurtas kosmines technologijas.

Vidmantas Tomkus,
Lietuvos kosmoso asociacijos direktorius

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGĄ“

TELKINIAI

Iš Čikagos lituanistinės mokyklos dienoraščio:

kalėdiniai džiaugsmas, pasiekimai ir nauji planai

Mažieji švenčia Šv. Kalėdas.

AUDRONĖ SIDAUGIENĖ

Kaip ir visas pasaulis, mūsų mokykla jau gyvena Šv. Kalėdų dvasia. Praėjusį šeštadienį, gruodžio 14 d. į mokyklą buvo užsukęs Kalėdų senelis. Mažieji „kiškučiai“ ir darželinukai, ketvirtokai ir šeštokai parodė kokiais dainas ir šokius, kokias maldeles skyrė šiai šventei, o penktokai prisiminė (o kai kurie tik dabar sužinojo) seniausius Kūčių vakaro papročius.

Kalėdų seneliui papasakojome apie pirmąjį mūsų pusmetį, pasidžiaugėme pasiekimais, pasidalijome planais – norime ir su jumis tuo pasidalinti.

Šiuo metu mokykloje – per 350 mokinukų ir daugiau nei 50 mokytojų. Tai gražus būrys įdomių, mažų ir didelių, linksmų ir kūrybingų asmenybių. O kur dar dvigubai tiek tėvelių! Džiaugiamės gražia Čikagos lituanistinės mokyklos šeima!

Mokslo metus pradėjome su naujuoju Tėvų komitetu, kuriam vadovauja Antanas ir Rita Rašymai. Labai džiaugiamės, kad į jo veiklą įsijungė būrelis naujų mamų ir tėvelių. Kiekvieno jo idėja, pastangos, pasiūlymai ir pagalba labai vertinama ir džiaugiamasi, kad bendraminčių tik daugėja.

Lapkričio mėnesį prieš Padėkos dieną mokykloje buvo paskelbta akcija „Vaikai – vaikams“, rinkome žaislus Ginkūnų (Šiaulių raj.) vaikų die-

nos centrui. Trys didžiulės dėžės jau prieš Kalėdas pasiekė vaikučius. Ačiū visiems, aukojusiems dovanas, pinigus, o klubui „Alatėja“ dėkojame už siuntinių apmokėjimą. Per „Facebook“ perdavėme ginkūniečiams linkėjimus ir filmuką apie mus. Tikimės, kad susiradome naujų draugų, nes vaikai rašė ir laiškus savo bendraamžiams Lietuvoje.

Sugrįžę į mokyklą gruodžio mėnesį čia atradome daug rankų darbo angelų, besmegenių ir kalėdinio pašto dėžutę. Šiomet pirmą kartą pakvietėme rašyti kalėdinius sveikinimus vienas kitam – draugui, klasiokui, mokinukui, mokytojai. Per du šeštadienius pašto dėžutę „kalėdinio pašto darbuotojos“ tuštino daugiau negu 10 kartų – sveikinimo žodžius skaitys ir mokinukai, ir mokytojai. Ačiū visiems rašiusiems!

Gruodžio 7-ąją kartu su Jaunimo centro kunigu Antanu Gražuliu, SJ ir Brighton Parko kunigu Gediminu Keršiu susitaikymo pamokose uždegėme Advento žvakutes. Po to vyresni vaikai dalyvavo nuostabiame koncerte koplyčioje, kurį surengė viešnios iš Lietuvos – solistė Sandra Vaitiekūnienė ir koncertmeisterė Svajonė Geleželienė. Prasmingų linkėjimų išgirdome iš mokytojo Arvydo Bagdono, seselės Laimutės Kabišaitės. Viešnios iš Lietuvos susitiko su mažesniais vaikučiais – papasakojo jiems apie Advento laikotarpio liaudies dainas, jas dainavo.

Tėvų komiteto pirmininkas Antanas Rašymas su saldumynais

Audronės Sidaugienės nuotraukos

Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai su garsia lietuvių folkloro dainininke (antra iš d.) Veronika Povilioniene. Pirmą iš k. mokyklos direktorė Laima Apanavičienė ir pirmą iš dešinės direktorės pavaduotoja Audronė Sidaugienė.

Gruodžio 8-ąją mokyklos atstovės dalyvavo Jaunimo centro metiniame pokylyje. Džiaugiamės, kad turime jaunių namus Jaunimo centre ir galime gražiai bendradarbiauti. Esame dėkingi ir Jaunimo centro vadovybei, ir prižiūrėtojams R. ir V. Daubariams už visada tvarkingus ir svetingus antrojo namus.

Šį šeštadienį ir vėl būrys vaikų susitiks su Kalėdų seneliu, parodys savo programėles, pasidžiaugs dovanėlėmis. Jų programų pasiūlymų ateis dar didesnis būrys tėvelių.

Sveikiname visus – mokinukus, mokytojus, tėvelius, senelius ir visus mūsų puslapiuko (<http://www.cikagoslituanistinemokykla.org/>) lankytojus – ačiū tėveliui Rimui Rekašiui už jo administravimą – su artėjančiomis Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais 2014 metais! Tegul šventės bus jaučios, gražios ir šeimyniškos!

Tegul Naujaisiais gimsta kuo daugiau naujų idėjų, tegul mūsų svajonės pildosi, tegul mūsų mokykla gyvuoja! Ačiū, kad jūs esate su mumis!

Meninę programą atlieka mokyklos mokinukai.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai prie šventinio stalo.

Šaltis neatbaidė tradicinės Čikagos Jaunimo centro šventės dalyvių

Jaunimo centro tarybos ir valdybos nariai su svečiais.

Audronės Sidaugienės nuotraukos

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ IR MILDA ŠATIENĖ

Šaltą sekmadienį, gruodžio 8 dienos popietę, per 200 Čikagos Jaunimo centro rėmėjų neišsigando dar nenukastų apsnigtų kelių, vedusių į metinę šventę. Prieš susirenkant į salę, 1 val. p. p. Jaunimo centro koplyčioje šv. Mišias koncelebravo jėzuitų vyresnysis, kun. Antanas Gražulis, SJ. Jam talkino kun. Gediminas Keršys ir iš Lietuvos atvykęs Latvijos ir Lietuvos jėzuitų provincijolas kun. Gintaras Vitkus, SJ. Mišiose giedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonais akompanavo Manigirdas Motiekaitis. Šv. Mišių pabaigoje kun. Gražulis paaikšino prie altoriaus padėtos kartotekos simboliką. Jis prisiminė visus Jaunimo centro narius bei rėmėjus, užregistruotus tais laikais, kai dar nebuvo kompiuterių. Jie, jų vaikai ir anūkai nuoširdžiai rėmė, remia ir toliau rems šiuos Čikagos lietuvių namus.

Saugiai aikštėje pasistatę automobilius, dar daugiau šventiškai nusiteikusių žmonių susibūrė mėlyna, balta ir sidabro spalvomis papuoštoje didžiojoje Centro salėje. Visus susėsti prie stalų pakvietė popietės vedėja Audrė Budrytė-Nakienė. Į šventę atvyko garbingi svečiai, Jaunimo centro koplyčios sekmadienio šv. Mišių nuolatiniai lankytojai bei Jaunimo centro patalpas naudojantys – meno kolektyvų nariai, mokytojai, skautai. Buvo ir ilgamečių Centro rėmėjų, suvažiavusių iš toliau. Prieš vakarienę visus maloniai nuteikė trumpa programėlė. Pirmiausia šaunus jaunų aktorių būrelis, pradinės mokyklos mokinukai, atliko Justino Marcinkevičiaus „Grybų karo“ ištraukos inscenizaciją. Su įsijautimu jauni aktoriai, „muojuodami“ kardais, užvaldė sceną ir žiūrovų širdis deklamuodami atmintinai išmoktas eiles. Jaunieji aktoriai, kuriuos paruošė A. Budrytė-Nakienė, susilaukė nuoširdžių žiūrovų plojimų. Muzikinę programą atliko viešnios iš Lietuvos solistė – Sandra Vaitekūnienė ir pianistė Svajonė Geleželienė. Solistė jausmingai dainavo kompozitorių Algimanto Raudonikio, Juozo Tallat-Kelpšos ir Jerome Kern dainas. Dainos sujaudino jautrias širdis, kai kas nuo skruostų šluostėsi ašaras.

Sveikinimo žodžius ir padėkas tarė Jaunimo centro valdybos pirmininkė Neringa Aleksonienė ir tarybos pirmininkė Marytė Utz. Tarybos pirmininkė padėkojo visiems popietės dalyviams ir pristatė garbės svečius. Buvo perskaitytas Lietuvių Fondo tarybos pirmininko Mariaus Kasniūno sveikinimas ir stambesnių aukotojų sąrašas. Padėkota Lietuvių Fondui ir visiems rėmėjams už finansinę paramą.

Valdybos pirmininkė pakvietė tylos minute prisiminti maždaug 40 narių, kurie per praėjusius metus iškeliavo į amžinybę. Ji pažymėjo, kad šventės rengimo komitetas įdėjo daug pastangų, ruošiant šią šventę. Tarybos narė Milda Šatienė sudarė svečių stalus, Moterų klubo pirmininkė Irena Dirdienė su klubo narėmis juos padengė, o tarybos

nariai Albertas Kerelis, Rimas Rekašius ir Antanas Rašymas vaišino svečius gėrimais. Centro valdybos nariai, Antanas ir Rita Rašymai ir kt. meniškai išpuošė stalus salėje, o mokyklos meno mokytojos gražiai papuošė sceną. Ant jos puikavosi Roberto Vito ir Alidos Vitaitės-Dow padovanotos gėlės.

Neringa Aleksonienė apžvelgė praėjusių metų veiklą, pasidžiaugė patalpose vykusiu renginių įvairumu. Tai koncertai ir susitikimai, meno parodos Čiurlionio galerijoje, Lietuvių rašytojų draugijos rengiamos literatūros popietės ir ateitininkų metinės Kūčios. Čia repetuoja Lietuvių operos choras, šoka „Suktinis“, vaidina „Žaltvykslė“. Čikagos lituanistinėje mokykloje jauni lietuvių kilmės jaunuoliai mokosi lietuvių kalbos, o Lituanistikos Tyrimo ir studijų centre yra kaupiami archyvai visų vartojimui bei tyrinėjimui. Kaip sakė Antanas Paužuolis, kas naudos archyvus, jei jaunoji karta nemokės kalbėti lietuviškai. Buvo pasidžiaugta naujai sutvarkytais bei išdažytais Jaunimo centro patalpomis. Padėkota jau aštuonerius metus dirbantiems patalpų prižiūrėtojams – Vytautui ir Redai Daubarams.

Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė Laima Apanavičienė dėkojo Jaunimo centro vadovybei už patalpas, kuriose mokosi 350 mokinių. Juos moko 50 mokytojų, ir, žinoma, visais rūpinasi

tėveliai ir jų veiklus tėvų komitetas. Čia po pamokų į užsiėmimus renkasi skautų organizacija. Moterų klubo pirmininkė Irena Dirdienė nustebino valdybos pirmininkę Neringą Aleksonienę dosniu 5,000 dol. aukos čekiu. Sveikino provincijolas kun. Gintaras Vitkus, SJ, kuris jau ne pirmus metus dalyvauja tradicinėje Jaunimo centro šventėje, o trumpą maldą prieš valgį sukalbėjo kun. Antanas Gražulis, SJ.

Popietės svečiai gardžiavosi skaniais šeimininkės Vandos Morkūnienės paruoštais patiekalais. Kai kuriems šventės dalyviams nusišypsojo laimė – jie laimėjo loterijoje. Zita Baltramonas laimėjo 500 dol., 250 dol. padovanojo Jaunimo centrui. Po programos ir pietų svečiai dar neskubėdami bendravo, o Jaunimo centro tarybos ir valdybos nariai sustojo ant scenos nusifotografuoti, užfiksuodami savo praėjusių metų bendravimą, darbą bei veiklą.

Išėję į lauką ant automobilių pamatėme balto sniego antklodę. Tai Čikagos lietuvių žiemos tradicijos – prieškalėdinis sniegas ir gruodžio mėnesį rengiama Jaunimo centro metinė šventė. Jaunimo centrui norisi palinkėti dar ilgai gyvuoti bei tarnauti Čikagos lietuviams – ne vien žiemą, bet per visus metus.

WATERBURY, CT

Lietuviai su draugais susibūrė prie Kūčių stalo

Gruodžio 22 d. JAV Lietuvių Bendruomenės Connecticuto apygardos Waterbury apylinkės vadovybė pakvietė savo bei aplinkinių apylinkių narius bei jų draugus amerikiečius į tradicinę Kūčių popietę. Gausiai susirinkusius šventės dalyvius sveikino jos vedėjai – Waterbury apylinkės pirmininkė Eglė Zylė bei bendruomenės narys Linas Balsys. Prie neregėto ilgio Kūčių stalo susėdusiems renginio dalyviams jie pristatė šventės svečius – Lietuvos Respublikos generalinį konsulą New Yorke Valdemarą Sarapiną su žmona Vyte bei JAV LB Connecticuto apygardos pirmininkę Dianą Nor-

Iš kairės: generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas, knygos autore Janina Nawarskas ir Vytė Sarapinienė.

kienę su vyru Leonardu. Sveikindamas tautiečius, generalinis konsulas dėkojo už jų pastangas puoselėti lietuvių, saugoti lietuviškas tradicijas, mokyti savo vaikus ir anūkus lietuvių kalbos. Ypatin-gai džiugu, kad Connecticuto valstijoje vėl atgimė Vaivos Vėbraitės lituanistinė mokykla. „Lai Naujieji metai būna dosnūs geros sveikatos ir prasmingų darbų Jūsų šeimoms, bendruomenei ir Tėvynei Lietuvai. Lai jie būna kupini gyvenimo grožio ir džiaugsmo“, – sakė generalinis konsulas. Connecticuto valstijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė D. Norkienė džiaugėsi ypatingai aktyvia Warerbury apylinkės, vadovaujamos E. Zylės, veikla ir linkėjo šventės dalyviams bei jų šeimoms linksmų šv. Kalėdų bei kūrybingų, šviesių ir laimingų Naujųjų metų. Bendruomenės narė Janina Nawarskas skaitė ištrauką iš savo ką tik išleistos knygos „A Child Lost. My Life's Journey from War-Torn Europe to Proud American“, kurią su dedikacija ji padovanojo generaliniam konsului. Šventės dalyviai dalinosi kalėdaičiais bei vaišinosi tradiciniais Kūčių valgiais – kelių rūšių silke bei mišrainėmis, karšta žuvimi su bulvėmis, kūčiukais, aguonų pienu, kisieliumi, džiovintų vaisių kompotu.

LR generalinio konsulato New Yorke
informacija ir nuotrauka

Taip matau Jėzaus gimimą

Atkelta iš 1 psl.

Juozapas pabunda ir pasipurto. Mato, jog ugnis beveik užgesusi, ir tvartelyje tamsoka. Įmeta sauja viržių, ir ugnis vėl užsiliepsnoja. Dabar jis prideda didesnių šakų, po to dar didesnių, nes oloje darosi šalta. Giedros žiemos nakties šaltis veržiasi iš visu pusių. Vargšas Juozapas, sėdintis taip arti durų – pavadinkime taip olos angą, kuri uždengta jo apsiaustu – turi stingti iš šalčio. Jis laiko rankas prie ugnies, tada nusiauna sandalus ir ištiesia kojas prie laužo. Taip jis šildosi. Ugnis dega gerai ir apšviečia būstą, todėl jis gali apsidairyti. Bet nieko nesimato, net Marijos šydo, kuris anksčiau būdavo tamsaus šieno fone. Juozapas pasikelia ir eina prie gulto.

– Ar miegi, Marija? – klausia jis. Jam tenka klausimą pakartoti tris kartus, kol išgirsta ją sujudant ir atsakant:

- Aš meldžiausi.
- Ar tau nieko nereikia?
- Ne, Juozapai.
- Pamėgink miegoti, bent jau pailsėti!
- Pabandysiu, tačiau malda manęs nevargina.
- Dievas su tavimi, Marija!
- Ir su tavimi, Juozapai!

Marija vėl meldžiasi. Juozapas atsiklaupia prie laužo ir meldžiasi, kad vėl neužmigtų. Jis užsidenęs veidą rankomis. Kartkartėmis jas atitraukia ir pažarsto ugnį. Ir vėl paskęsta nuoširdžioje maldoje. Visur tylu. Girdisi tik degančių šakų spragesys. Ir kai kada subilda pasaga, asilui truktelėjus koją.

Švelnus mėnulio spindulys prasiskverbia pro uždengtos angos tarpą, lyg bekūnis sidabrinis siūlėlis, besitęsiantis link Marijos. Mėnuliui kylant aukštyn, jis vis didėja, plečiasi ir pagaliau pasiekia besimeldžiančiosios veidą, nušviesdamas jį spindesiu.

Marija pakyla, tarsi išgirdusi dangaus balsą, ir vėl puola ant kelių. O! Kokia ji dabar graži! Jos veidas spindi baltoje mėnulio šviesoje. Jį nušviečia antgamtiška šypsena. Ką ji mato? Ką girdi? Ką jau-

čia? Tik ji viena galėtų pasakyti, ką mato, girdi ir jaučia šią savo motinystės spinduliuojančią vandeną. Aš tik matau, kad šviesa apie ją vis stiprėja, tarsi liejasi iš dangaus, sklinda nuo vargingų daiktų oloje, o labiausiai – iš jos pačios.

Tamsiai mėlynas drabužis dabar atrodo esąs švelniai dangiškos neužmirštuolių spalvos. Rankos ir veidas nušviesti lyg kokio didžiulio, blyškiai spindinčio safyro melsvumu. Ši spalva, nors ir švelnesnė, primena man tą, kurią mačiau šventojo Rojaus regėjimuose, o taip pat ir atvykstant išminčiams. Ji vis labiau nušviečia čia esančius daiktus bei drabužius, nuskaidrina juos savo spindesiu.

Ši šviesa vis labiau sklinda nuo Marijos kūno. Atrodo, kad ji pritraukia visą iš dangaus ateinančią šviesą. Ji dabar šitos šviesos vadovė. Ji, kuri turi Jį duoti pasauliui. Tai palaiminga, laisva, nešimatuojama amžina dieviškoji šviesa, dabar Jai duodama ir pranešanti apie save ryto aušroje. Aušrinės spindėjime, šviesos atomų chore, kurių vis gausėja, kurie išauga į jūros bangą, kurie kyla aukštyn lyg

smilkalai, krenta lyg upė ir skleidžiasi lyg šydas.

Olos skliautas, kur pilna plyšių, voratinklių, kyšančių nuolaužų, apjuodusių nuo dūmų ir primenančių nemalonių pasakos paveikslą, dabar atrodo, kaip karališkosios menės lubos. O kiekvienas akmuo šviečia tarsi sidabro gabalas, kiekvienas plyšys – tarsi opalas. Voratinkliai tapo brangiu baldakimu, išsiuvinėtu deimantais ir sidabru. Didžiulis driežas, miegantis žiemos miegiu tarp dviejų uolos gabalų, primena karalienės paliktą smaragdą. Keli miegantys šikšnosparniai dabar šviečia lyg brangūs oniksai. O sienas, esantis viršutinėse edžiose, – jau nebe sienas, tai gryno sidabro siūlėliai, virpančios ore lyg paskleisti žavūs plaukai.

Grubus apatinių edžių medis dabar tapo pajudusio sidabro gabalu. Sienos pasidengę brokatu, kurio balto šilko spindėjimą slopina perlų spalvos išsiuvinėjimai. O grindys?.. Kuo tapo jos? Baltos šviesos nušviestu kristalu. Jose esantys nelygumai primena išbarstytus spindinčius garbės ordinus, o skylės – brangias taures, iš kurių kyla smilkalai.

Šviesa vis stiprėja ir stiprėja. Į ją jau nebegalima net žiūrėti. Lyg baltai spindinčiu šviesos šydu, apgaubta joje dingsta Mergelė... ir išnyra vėl jau kaip Motina.

Taip, kai mano akys jau gali žiūrėti į šviesą, pamatau Mariją su gimusiu Sūnumi ant rankų. Jis – rausvas ir meilus Vaikelis, kuris judina rankutes didumo sulig rožių pumpurėliais ir spurda kojytėmis, galinčiomis tilpti rožės žiede. Girdisi Jo netvirtas balselis, kaip ką tik gimusio avinėlio, atsivėrus Jo burnelei, mažutei lyg laukinė žemuogė, kurioje matosi virpantis liežuvelis. Vaikelis judina galvutę, kurią Motina laiko savo delne. Ji žiūri į savo Vaikelį, žiūri ilgai, dievindama, verkdama ir džiaugdamasi kartu. Ji lenkiasi, norėdama Jį pabučiuoti, ne, ne Jo nekaltą galvelę, o krūtinę, ten, kur plaka maža širdelė... taip plaka mums... ten kur vieną dieną bus žaizda. Savo nesuteptu pabučiavimu Ji gydo tą žaizdą jau iš anksto – Ji, Motina.

Šviesos spindesio pažadintas besikeliančio jaučio garsus mykimas ir kanopų bildesys sukelia didelį triukšmą. Asilas atsisuka ir subliauna: „I-aaa”. Juos pažadina stebinanti šviesa, bet man geriau patiktų manyti, jog jie nori pasveikinti Kūrėją savo ir visų gyvulėlių vardu.

Ir Juozapas, kuris, paniręs nuoširdžioje maldoje, pamiršo viską aplinkui, atsitokėja ir, pamatęs pro dengusias veidas rankas nepaprastą šviesą, pakelia galvą. Apsidairo, Marijos nesimato. Ją užstoja jautis. Bet ji pašaukia:

– Juozapai, ateik!

Šis eina... tačiau pamatęs, kas įvyko, iš didžios pagarbos sustoja ir nori klauptis. Tačiau Marija pakartoja:

– Ateik, Juozapai!

Ji kaire ranka pasiremia į sieną, nes dešine glaudžia prie širdies Kūdikėlį. Pakyla ir pasisuka Juozapo pusėn. Šis, sumišęs, nedrįsta per arti prie Jos prieiti iš didelės pagarbos.

Štai abu sužadėtiniai susitinka ir žiūri vienas į kitą, džiaugsmingai verkdami.

– Paaukokime Jėzų Tėvui! – sako Marija.

Juozapas atsiklaupia, o Marija atsistojusi tarp remiančių lubas atramų, pakelia Vaikelį aukštyn ir taria:

– Štai Aš. Už Jį, o, Dieve, sakau tau: „Pažvelk, štai Aš, kuris vykdysiu Tavo valią. O su Juo ir aš, Marija, ir Juozapas, mano sužadėtinis. Pažvelk, o Viešpatie, į savo tarnus! Te visuomet, kiekvieną vandeną, įvyksta mumyse Tavo valia Tavo garbei ir iš meilės Tau.”

Dabar Marija pasisuka ir sako:

– Paimk, Juozapai! – ir paduoda jam Vaikelį.

– Aš? Man? O, ne! Nesu vertas! – Juozapas pasimetęs, jis bijo prisiliesti prie Dievo.

Bet Marija šypsodamasi tvirtina:

– Tikriausiai esi to vertas. Ir niekas kitas. Todėl Aukščiausiasis tave ir pasirinko. Paimk, Juozapai, ir palaikyk, kol aš atsinešiu vystyklus!

Juozapas, apsipylęs raudoniui, ištiesia rankas, paima nuogą Vaikelį, o šis verkia nuo šalčio. Dabar, kai jau laiko Jį savo glėbyje, nebetikina iš dievobaimingos pagarbos laikyti atokiau, priglaudžia prie širdies ir, gausiai tekant ašaroms jo veidu, sako:

– O Viešpatie! Mano Dieve! – ir pasilenkia, norėdamas pabučiuoti jo kojytes. Pajutęs, kad jos šaltos, atsisėda ant žemės, glaudžia Vaikelį prie savęs, bando apdengti ruduoju drabužiu ir sušildyti rankomis, apginti nuo nemalonaus nakties šalčio. Eitų prie ugnies, bet ten pučia nuo durų. Geriau pasiliks čia. Ne, dar geriau būtų nuėjus prie gyvulėlių, kurie užstoja vėją ir teikia šilumą. Taip ir padaro. Atsistoja tarp asilo ir jaučio, nugara į angą. Pasilenkia ties Naujagimiu, sudarydamas tokiu būdu lyg ir kokią kriauklę, kurios šonais tapo pilka galva ilgomis ausimis ir didelis baltas snukis su garuojančiom šnervėmis ir drėgnomis geromis akimis.

Marija jau atsidarė skrynį ir, išėmusi skaras bei vystyklus, sušildė prie ugnies. Ji ateina prie Juozapo, suvysto Vaikelį į šiltą drobę ir dar užmeta savo šydą, kad šis apsaugotų nuo šalčio galvelę.

– Kur dabar jį paguldysime? – klausia Marija. Juozapas dairosi ir galvoja...

– Palauk! – taria jis, – pavarykime abu gyvulius tolėliau, padėkime jiems ten šieno, o iš viršaus paimsime kito ir išklosime šias edžias! Jų lentos saugos nuo vėjo, sienas pasitarnaus pagalviu, o jautis šildys savo kvėpavimu – geriau jautis, jis kantresnis ir romesnis.

Juozapas imasi darbo, o Marija migdo Vaikelį, glausdama Jį prie širdies, skruostais šildydama Jo Galvelę.

Juozapas pakursto ugnį, negailėdamas uždeda šakų, kad kaitriai degtų. Šildo prie liepsnos sieną ir kiša po savo apsiaustu, kad vėl neatsaltų. Pririnkęs tiek, kad užtektų čiuzinėliui, eina prie edžių ir padeda į „lopšį”.

– Paruošta, – sako Juozapas. – Dabar dar reikia apkloti, gerai būtų apdengti ir drėgną sieną...

– Paimk mano apsiaustą, – sako Marija.

– Tau bus šalta!

– O, tai niekis! Apklotas bus per šiurkštus, o apsiaustas – minkštas ir šiltas. Man visai nešalta. Kad tik Jis nekentėtų dėl šalčio!

Juozapas paima platų minkštos vilnos tamsiai mėlyną apsiaustą, sulenkęs dvigubai, užmeta ant šieno, permesdamas jį per vieną edžių kraštą. Pirmasis Betliejus Išganytojui paruoštas.

Žavia minkšta eiseną prisiartina Motina, padeda Vaikelį į edžias, uždengia apsiaustu, kraštu užklodama ir galvelę, palieka atvirą tik veiduką. Abu pasilenkia ties edžiomis ir laimingai žiūri į Vaikelį, miegantį pirmuoju savo miegu. Maloni vystyklų ir šieno šiluma nubraukė Jo ašaras ir užliūliavo Jėzulį.

Kalba Marija:

– Aš tau pažadėjau, kad Jis ateis ir suteiks tau ramybę. Ar prisimeni tą ramybę, kurią jautei per Kalėdas, kai matei mane su Vaikelio? Tai buvo tavo ramybės metas, o dabar – tavo kančios metas. Bet juk tu žinai, kančioje pasiekiami ramybė ir gaudama malonė mums ir artimui. Po baisių Pasijos kančių Jėzus-Žmogus vėl buvo Jėzus-Dievas. Ramybė vėl buvo jame. Ramybė danguje, iš kurio jis atėjo ir iš kurio dabar lieja pasaulyje ramybę kiekvie-

nam, kuris Jį myli. Pasijos metu iš Jo, pasaulio ramybės, ši ramybė buvo atimta. Jeigu būtų ją turėjęs, nebūtų kentėjęs. Tačiau Jis privalėjo kentėti, turėjo viską iškentėti.

Aš, Marija, išpirkau moterį savo dieviškąja motinyste. Bet tai buvo tik moters išpirkimo pradžia. Kadangi savo skaistumo įžadu atsisakiau bet kokių žmogiškų santuokinių ryšių, tuo pačiu atsisakiau ir bet kokių geisimų patenkinimo. Tokiu būdu gavau Dievo malonę. Tačiau to neužteko, nes Ievos nuodėmė buvo medis su keturiomis šakomis: išdidumo, godumo, malonumų troškulio ir gašlumo. Visos jos buvo nupjautos, dar netapus medžiui nevaisingam iš šaknų.

Pilnutinai nusižemindama, nugulėjau išdidumą. Nusižeminiau prieš visus. Nekalbu apie nusižeminimą prieš Dievą. Šitai privalu kiekvienam Dievo kūriniui. Jo „Žodis“ turėjo jį. Ir aš privalėjau jį turėti kaip moteris. O ar tu kada nors pagalvojai, kokių pažeminimų teko man patirti iš žmonių, kai nesigyvinau?

Net Juozapas, teisusis, apkaltino mane savo širdyje. O kai, neteisieji, darė nuodėmę savo išvadamis dėl mano būklės. Jų murmėjimas pasiekdavo mano ausis lyg įsisiautėjusi

bangą, atsitrenkianti į mano žmogiškumą. Ir tai buvo tik pirmieji pažeminimai iš begalinės jų daugybės, kurie atiteko mano, Jėzaus ir žmonių giminės Motinos, gyvenimui; skurdo, pasitraukimo, giminių bei draugų priekaištavimo, nes jie, nežinodami teisybės, mano elgseną Jėzaus, jau tampančio jaunuoliu, atžvilgiu vadino silpnumu. Pažeminimai per trejus jo viešosios veiklos metus; žiaurūs pažeminimai Kalvarijos kalne, pažeminimas priverčiant prisipažinti, jog nieko neturiu, kad išigyčiau Sūnaus palaidojimui kapą ir kvapniųjų aliejų.

Protėvių godulį aš nugulėjau, iš anksto atsisakydama savo vaiko. Motina niekada neatsisakys vaiko, net ir verčiama, jeigu atplėšti nuo savo širdies pareikalauja Tėvynė, nuotakos meilė ar pats Dievas, ji vis vien prieštarauja. Ir tai natūralu. Vaikas auga jos iščiose ir jungtis, rišanti jos asmenį su juo, niekada galutinai nepanaikinama. Net ir nutraukus gyvenimo siūlą, išlieka nervas, einantis iš motinos širdies, dvasinis nervas, gyvas ir jautresnis už fizinį, kuris nusitiesia į sūnaus širdį. Šiuo nervu ji jaučia kiekvieną palietimą virstantį baisia kančia, jeigu sūnų atima meilė Dievui, žmogui arba pašaukus Tėvynei. Jeigu jį atima mirtis, motinos širdis tiesiog plyšta.

Aš savo Sūnaus atsižadėjau tą akimirką, kai Jį pradėjau. Atidaviau Jį Dievui. Jums atidaviau. Nesvarstydama atsisakiau savo kūno vaisiaus.

Įveikiau malonumų troškulį, kadangi atsisakiau bet kokių pojūčių tenkinimo. Priverčiau savo kūną paklusti. Pamyniau po savo kojomis kūną, šėtono įrankį, kartu su pačiu šėtonu, kad pasidaryčiau iš to sau pakoį ir taip priartėčiau prie dangaus. Dangus! Mano tikslas! Kur yra Dievas! Alkau tik Jo, o ne malonumų. Troškau tik palaimingai ilgėtis Dievo, kuris nori, kad Jo ilgėtumės.

Nugalėjau ir gašlumą. Jis yra iki godulio vedas malonumas, nes kiekviena nedorybė veda į dar didesnę nedorybę. Ievos noras paskanauti, pats kaip toks jau atmetinas, atvedė į godulį, į ištvirtimą. Nebeužteko malonumo vien sau. Ji panoro itin suintensyvinti savo nusidėjimą ir tapo malonumų mokytoja savo draugui. O aš pasielgiau priešingai. Užuoť puolusi, kilau. Užuoť traukusi žemyn, visuomet kėliau aukštyr. Iš savo draugo, kuris buvo teisusis aš padariau angelą.

O dabar aš priklausiau Dievui, priklausiau Jėzui ir su Juo ėgavau begalinius Jo turtus. Tą pačią akimirką atsisakiau savęs ir pasakiau: „Štai, teįvyksta Tavoji valia per Jį ir Jame.“ Skaistus tas, kuris susilaiko ne tik kūnu, bet ir polinkiais bei mintimis. Privalėjau būti skaisti, kad sunaikinčiau ištvirtusiąją kūnu, širdimi ir dvasia. Niekada neatsisakiau susilaikymo nuostatos ir nesakiau apie savo Sūnų: „Žemėje priklausai man vienai, o danguje – Dievui. Priklausai man, noriu tave turėti.“

Ir vis dėlto šito dar neužteko, kad būtų pasiekta moters ramybė, kurią prarado Ieva. Ją pasiekiau kryžiaus papėdėje, kur mačiau mirštantį Tą, kurį tu matei ateinantį į pasaulį. Išgirdus sūnaus mirties šauksmą, mano vidus tarsi perplyšo, ir aš išsivadavau nuo bet kokios moterystės, buvau jau ne kūnas, o angelas. Marija, Dvasios sužadėtinė, šią akimirką numirė. Pasiliko Malonės Motina, savo kančiose pagimdžiusi malonę ir atidavusi ją jums. Moteriškė, kurią Kalėdų naktį atšventinau į tikrąją moterį, kryžiaus papėdėje gavo priemonę būti dangaus vaiku.

Padariau tai dėl jūsų, atsisakydama bet kokio malonumo, net ir švento. Jus, Ievos pažemintas moteris, pažemintas iki gyvuliškų partnerių, aš padariau – jeigu jūs to norėsite – Dievo šventosiomis. Aš pakilau aukščiau dėl jūsų. Ir aš pakėliau jus aukščiau, kaip ir Juozapą. Kalvarijos kalnas yra mano Alyvų kalnas. Ten aš pakilau aukščiau, kad nuneščiau į dangų kartu su kūnu pašventintą moters sielą, pašlovintą, kadangi nešiojau Dievo Žodį ir sunaikinau savyje paskutinius Ievos pėdsakus, ano medžio su keturiomis apnuodytomis šakomis paskutinę šaknį. Tai ji pražudė žmoniją. Tai ji, iki amžių pabaigos ir iki paskutinės moters, kankins jūsų kūną. Iš ten, kur aš dabar spindžiu meilėje, šaukiu jus ir rodau vaistus, kurie leis jums įveikti save: tai Viešpaties malonė ir mano Sūnaus kraujas.

O tu, mano balse, leisk savo sielai ilsėtis Jėzaus ausros šviesoje, kad pasisemtum jėgų būsimoms kančioms, kurios tau lemtos; nes mes čia norime tave turėti, o į čia patenkama tik per kančias. Norime turėti tave čia, kur tuo aukščiau pakylama, kuo daugiau kenčiama, kad būtų gauta malonė pasauliui. Lik ramybėje, aš esu su tavimi!

DATOS ir SUKAKTYS

Gruodžio ketvirta savaitė

Laikraštis „Vilniaus žinios“.

Gruodžio 23 d.

– 1904 m. Vilniuje išleistas pirmasis legalus dienraštis lietuvių kalba „Vilniaus žinios“, redaguotas Petro Vileišio.

– 1908 m. gimė **Jonas Kučingis** – kunigas, garbės prelatas (1965 m.), visuomenės veikėjas, lietuvybės puoselėtojas JAV (mirė 2009 m.).

Gruodžio 24 d.

– Šv. Kūčios.

– 1798 m. Zosėje, prie Naugarduko, gimė **Adomas Mickevičius** – poetas. A. Mickevičius kilęs iš senos lietuviškos bajorų Rimvydų-Mickevičių giminės. Vilniaus un-te studijavo lenkų ir kitų tautų literatūrą. Su kitais įkūrė Filomatų draugiją. Už tai vėliau buvo kalinamas. Mokytojavo Kaune. Gyveno S. Peterburge, Kryme, Maskvoje, Romoje. Nuo 1840 m. Paryžiuje skaitė slavų literatūros kursą, supažindino klausytojus su rusų, lenkų

Adomas Mickevičius.

literatūra, taip pat su lietuvių kultūra. Buvo kovingas romantikas: karštai gynė tautos ir asmenybės teisę į laisvę, protestavo prieš baudžiavą, kvietė į kovą prieš carizmą. Kaip ir kiti to meto romantikai, skelbėsi esąs kilme – lietuvis, tautybe – lenkas. Istorinėse poemose „Gražina“, „Konradas Valenrodas“ išaukštino lietuvių, jų valingumą, patriotiškumą. Poemoje „Ponas Tadas“ poetizuojama Lietuvos gamta, sukurta daug ryškių lyrinii Lietuvos kraštovaizdžio paveikslų, epiškų senosios Lietuvos buities, kasdienio gyvenimo vaizdų. Kūriniai skatino lietuvių tautinį judėjimą, tautinės savimonės ugdymą, turėjo įtakos lietuvių literatūrai. Nuo mitingo prie A. Mickevičiaus paminklo Vilniuje faktiškai prasidėjo Lietuvos atgimimas. (Mirė Konstantinopolyje 1855 m.).

Gruodžio 25 d.

– Šv. Kalėdos (Kristaus gimimas).

– 1859 m. gimė **Kazys Ambrozaitis** – kunigas, mecenatas, visuomenininkas, kultūrininkas, lietuvybės puoselėtojas JAV (mirė 1947 m.).

– 1963 m. mirė **Kazimieras Viktoras Banaitis** – kompozitorius, pedagogas, dirigentas (gimė 1896 m.).

Gruodžio 26 d.

– 1908 m. gimė **Kazys Bauba** – žurnalistas, pedagogas (mirė 1943 m.).

– 2004 m. Kaune iškilmingai pašventinta Paminklinė Kristaus Prisikėlimo bažnyčia.

Gruodžio 27 d.

– 1988 m. vyskupui **Julijonui Steponavičiui** iš priverstinės tremties Žagarėje leista grįžti į Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus pareigas, kurias jam buvo uždrausta eiti 1961 m.

Gruodžio 28 d.

– 1945 m. mirė **Theodore Dreiser** – JAV rašytojas natūralistas, savo kūrinuose aprašęs gyvenimo realybę (gimė 1871 m.).

– 1964 m. mirė **Algimantas Mackus** – poetas (gimė 1932 m.).

Gruodžio 29 d.

– 1919 m. gimė **Nachmanas Dušanskis** – sovietų okupacinio saugumo NKVD Lietuvoje veikėjas, vienas pagrindinių antisovietinio Lietuvos pasipriešinimo naikintojų. Pla-

Nachmanas Dušanskis.

navo ir organizavo Lietuvos partizanų žudymą. Dalyvavo nužudant J. Lukšą-Daumantą ir kt. partizanų vadus. Vadovavo partizanų vado A. Ramanausko suėmimui. 1989 m. išvyko į Izraelį. Lietuvos prokuratūra 1996 m. dėl nusikaltimų jam iškėlė baudžiamąją bylą, tačiau Izraelis jo neišdavė. (Mirė 2008 m.).

– 1986 m. Paryžiuje mirė **Andrejus Tarkovskis** – rusų kino režisierius, scenaristas bei aktorius, vienas garsiausių Sovietų Sąjungos režisierių. Rusijos autorinio kino vienas žymiausių atstovų. Studijavo arabistiką Orientalistikos institute Maskvoje. Baigė Kinematografijos institutą Maskvoje. Nuo 1982 m. gyveno užsienyje. A. Tarkovskio filmams būdingos metafizinės temos, ilgos apimtys ir itin estetiški vaizdai. Jo filmai yra daugiasluksniai, kupini filosofinių apmąstymų apie gyvenimo prasmę, istoriją, meną, dvasingumo ir Dievo paieškas, apie gėrio ir blogio, tikėjimo ir netikėjimo temas. Pagrindiniai filmai: „Andrejus Rubliovas“, „Soliaris“, „Stalkeris“, „Nostalgija“, „Aukojimas“. Jo keli filmai apdovanoti Kanų kino festivalio prizais. (Gimė Zavražje, Kostromos srityje, 1932 m.).

A. Tarkovskio filmas „Stalkeris“.

LIETUVA IR PASAULIS

Briuselyje įvyko Vadovų Tarybos posėdis

Briuselis (ELTA) – Lietuva, nuo liepos pirmininkavusi Europos Sąjungos (ES) Tarybai, įvykdė iškeltas užduotis ir netgi suderėjo daugiau nei buvo planuota, sakė Prezidentė Dalia Grybauskaitė, gruodžio 19 d. dalyvavusi paskutiniame šiais metais Europos Vadovų Tarybos (EVT) posėdyje Briuselyje. Nors Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai vertinamas 78 proc. pagal teisinius įstatymus, D. Grybauskaitė mano, kad jis vertintinas gerokai aukščiau. Esą liko labai nedaug sprendimų, kurių Lietuva nesutvarkė. Tačiau D. Grybauskaitė nesileido į kalbas apie klaidas ir apie tai, ko Lietuva pasimokė iš šio pusmečio. Lietuvos nuolatinis atstovas Europos Sąjungoje ambasadorius Raimundas Karoblis per susitikimą su Lietuvos

žurnalistais sakė, kad Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai būtų buvęs nesėkmingas tuo atveju, jei Rytų partneriai ir ES būtų susipykę. Diplomatų sakė, jog praėjusio mėnesio pabaigoje Vilniuje vykusiam trečiajame Rytų partnerystės susitikime, rezultatų pasiekta daugiau nei prieš tai buvusiuose. Europos vadovai aptarė padarytą pažangą užtikrinant ekonominį ES augimą ir finansinį stabilumą bei saugesnį gyvenimą Europos žmonėms. Lietuva pirmininkavimui ES Tarybai išleido 214 mln. litų. Maskvos spaudimas buvusioms sovietinėms valstybėms rytų Europoje – Ukrainai, Gruzijai, Moldovai – dar labiau stiprina ir taip įtemptus ES ir Rusijos santykius, pareiškė ES vadovai.

G. Verdi operų istorija pristatyta parodoje

G. Verdi operų paroda.

D. Labučio nuotr.

Vilnius (ELTA) – Teatro, muzikos ir kino muziejuje Vilniuje gruodžio 18 d. atidaryta paroda „Viva Verdi!“, skirta italų kompozitoriaus Giuseppe Verdi 200-osioms gimimo metinėms. Parodoje G. Verdi operų istorija Lietuvoje – nuo 1920-aisiais Lietuvos profesionalaus operos teatro pradžią žymėjusios ir dažniausiai lietuvių teatro scenoje statytos „Traviatos“ iki šiuo metu Nacionalinio operos ir baleto teatre rodomos rečiausiai pasaulyje statomos šio kompozitoriaus operos „Ernani“. Italų kultūros instituto direktorė Paola Cioni parodos atidaryme teigė, jog G. Verdi jubiliejus plačiai

nuskambėjo visame pasaulyje, o Italijoje vyko šimtai renginių, prisimenantčių šį kompozitorių. Parodoje pristatoma keturiolika Lietuvoje pastatytų skirtingų G. Verdi operų. Lietuvos teatrų istorijoje – 56 pastatymai, įtraukiant visas premjeras ir visus operų atnaujinimus. Ekspozicijoje galima susipažinti su įvairių laikotarpių Lietuvos operos istorijos dalyviais: dirigentais, režisieriais, solistais, pamatyti skirtingų dailininkų kurtus scenografijos eskizus ir kostiumus. Italų kompozitoriaus operų istoriją pasakoja taip pat pastatymų plakatai, nuotraukos, kostiumai.

Protestas prieš „Iskander“ raketas

Vilnius (ELTA) – Gruodžio 20 d. Atlanto sutarties Lietuvos bendrija (LATA) suorganizavo piketą šalia Rusijos Federacijos ambasados Vilniuje. Piketuotojai susirinko pareikšti protestą prieš artimojo nuotolio raketų „Iskander“ išdėstymą Kaliningrado srityje. „Šių raketų dislokavimas neatitinka Lietuvos interesų, Rusija turėtų atsižvelgti į tai. Anksčiau buvo minėta, kad jeigu NATO susilaikys nuo priešraketinės gynybos sistemos įrengimo Lenkijoje ir Baltijos regione, Rusija atitinkamai susilaikys nuo „Iskander“ raketų dislokavimo aplink šį regioną. Tačiau faktiškai matome, kad viskas išėjo atvirkščiai – kai kurios šalys nelabai laikosi savo pažadų. Mes norime pareikšti savo, kaip piliečių, įsitikinimą, kad Rusija turėtų pa-

keisti savo požiūrį, tuo labiau, kad net oficialių atstovų pasisakymai kiek nesutampa – vieni sako, kad raketos yra, kiti – kad ne, tai kelia abejonių saugumu Lietuvos pašonėje“, – sakė piketo organizatorius, LATA valdybos narys Rokas Jonikas. Prie Rusijos ambasados susirinko iki dešimties LATA, Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos ir Jaunųjų konservatorių lygos atstovų. NATO generalinis sekretorius Anders Anders Fogh Rasmussen griežtai sukritikavo Rusijos grasinimus Kaliningrade išdystyti branduolinių užtaisų galinčias nešti raketas, kaip atsaką į NATO priešraketinį skydą. NATO vadovas sakė, kad aljanso sistema niekaip nenukreipta prieš Rusiją, todėl atsakomosios priemonės yra nepateisinamos.

M. Chodorkovskis paleistas į laisvę

Maskva (BNS) – Rusijos prezidentui Vladimirui Putinui suteikus malonę buvusiam turtingiausiam Rusijos verslininkui Michailui Chodorkovskiui, jis buvo paleistas į laisvę. „Žmogiškumo principais“ vadovaudamasis V. Putinas pasirašė dekretą, pagal kurį M. Chodorkovskis atleidžiamas nuo bausmės. V. Putinas pranešė, kad M. Chodorkovskis paprašė jo malonės dėl motinos sveikatos problemų. Jis sakė nepripažinęs savo kaltės. Dešimtmetį nelaisvėje praleidęs buvęs naftos kompanijos „Jukos“ vadovas buvo nuteistas dėl sukčiavimo ir mokesčių slėpimo. Netrukus po malonės suteikimo 50-ies M. Chodorkovskis išėjo į laisvę ir iškrido į Vokietiją. Oro uoste jį pasitiko buvęs Vokietijos užsienio reikalų ministras Hans Dietrich Genscher, kuris atliko svarbų vaidmenį santykiuose tarp Rytų ir Vakarų šalių baigiantis Šaltajam karui ir kuris padėjo organizuoti M. Chodorkovskio atskraidinimą į Berlyną. Sprendimas paleisti geriausiai žinomą ir stipriausią Kremliaus kritiką gali susilpninti tarptautinius nusiskundimus dėl V. Putino politikos žmogaus teisių atžvilgiu, Rusijai ruošiantis surengti žiemos olimpines žai-

M. Chodorkovskis.

ELTA nuotr.

dynes, kurios prasidės Sočyje po septynių savačių. Kritikų Rusijoje ir užsienyje nuomone, M. Chodorkovskio įkalinimas buvo reikšminga dėmė V. Putino, vadovaujančio Rusijai nuo 2000 m., biografijoje. Tuo tarpu JAV valstybės sekretorius John Kerry pasveikino sprendimą suteikti malonę M. Chodorkovskiui, tačiau taip pat kritikavo Rusiją, ragindamas ją laikytis įstatymų viršenybės principo ir gerbti žmogaus teises.

Europa į kosmosą paleido palydovą „Gaia“

Paryžius (BNS) – Europa į kosmosą paleido palydovą „Gaia“, kuris vykdys vieną ambicingiausių kosmoso misijų istorijoje. 740 mln. eurų kainuojanti kosmoso observatorija „Gaia“ tiksliai nustatys daugiau nei milijardo žvaigždžių tikslią vietą ir atstumą nuo Žemės. Tai leis astronomams pirmą kartą pamatyti, kaip formavosi mūsų Paukščių tako galaktika. Palydovo prietaisai labai jautrūs ir tikslūs, todėl bus galima atrasti tūkstančius anksčiau nepastebėtų kosmoso objektų: žvaigždžių, kometų, asteroidų ir planetų. Palydovą iš kos-

modromo Prancūzijos Gvianoje iškėlė Rusijos raketa „Sojuz“. Europos kosmoso agentūra (ESA) palydovą kūrė 20 metų. Jis labai tiksliai nustatys, kaip kosmoso kūnai juda, jų fizines savybes (ryškumą, temperatūrą ir sudėtį) ir gali net pavykti apskaičiuoti kosmoso objektų amžių. „Gaia“ taip pat apskaičiuos, koku greičiu kūnai tolsta arba artėja prie Žemės. Pagal šiuos duomenis mokslininkai galės atkurti Paukščių tako galaktikos vystymąsi: matysime, kaip galaktika formavosi praeityje.

B. Obama atvyko į Havajus kalėdinių atostogų

Honolulu (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama gruodžio 21 d. atvyko į Havajus ir pradėjo savo 16 parų trukščiančias atostogas po varginančių metų Baltuosiuose rūmuose. B. Obama su šeima oro uoste pasitiko admirolas Samuel Locklear, vadovaujantis JAV Ramiojo vandenyno vadavietei, Havajų gubernatorius Neil Abercrombie ir Honolulu meras Kirk Caldwell. 2013-uosius B. Obama, sėkmingai perrinktas Prezidentu, pradė-

jo ryškia kalba, paskelbdamas ambicingus savo antrosios kadencijos metus. O metus baigė Washingtone nuobodžia spaudos konferencija, atremdamas prastokus vertinimus ir atsargiai pateikdamas optimizmą 2014-iesiems: „Mes pasiruošę daryti tikrai gerus darbus“. B. Obama veikla įklimpo Kongreso aklavietėje, ir jo populiarumas smuko iki rekordinių žemumų.

Taize naujametinis susitikimas vyks Strasbūre

Strasbūras (Bernardinai.lt) – Strasbūras pasiruošęs priimti daugiau nei 30,000 jaunuolių iš viso pasaulio, kurie gruodžio 28–sausio 1 dienomis susiburs ilgėdamiesi „regimos bendrystės tarp visų, kurie myli Kristų“. Renginį, kurį pradėjo brolis Roger septintajame dešimtmetyje, jau 36-ąjį kartą organizuoja ekumeninė Tazė bendruomenė. Jaunuolius priims maždaug 200 parapijų, vietinių bendruomenių. Tradiciškai ekumeninį susitikimą pasveikins įvairių krikščioniškų konfesijų vadovai. Popiežius Pranciškus, siųsdamas žinią Tazė bendruomenei ir asmeniškai padrasindamas jaunimą, rašo: „Popiežius pasikliauja jumis: kad per jūsų tikė-

jimą ir liudijimą tarp jūsų bendraamžių suspindės taikos ir Evangelinio susitaikymo dvasia“. Žinioje Popiežius su džiaugsmu primena 2012 m. vykusį susitikimą Šv. Petro aikštėje, kai popiežius Benediktas XVI susitiko ir kartu meldėsi su tūkstančiais jaunuolių. JT generalinis sekretorius Ban Ki-moon teigia: „Pasaulyje, kuris vis labiau sujungtas technologiniais saitais, turime būti vieningesni. Mūsų likimai vis labiau persipina tarpusavyje, ir mūsų ateitis turi būti pažymėta platesnio ir gilesnio bendradarbiavimo. Tikiu, kad jūsų dėka mūsų bendri taikos, vystymosi ir žmogaus teisių tikslai pažengs į priekį“.

Tačiau nepaisant *tarpinės stotelės* vaidmens Didžioji Britanija tapo keliolikos lietuviškų kolonijų vieta. XIX a. pabaigoje Anglijos pramoniniai miestai ir pats Londonas buvo nuolat primenami lietuviškoje spaudoje kaip svarbūs tautinio gyvenimo centrai. Čia lietuviai telkėsi, būrėsi į organizacijas, rodė savo gyvastį ir politinį visuomeninį aktyvumą. Londono lietuviai darbininkai neretai rodė kelią visiems kitiems uždarbio emigrantams, kaip reikia ginti savo teises. Štai Varpas 1895 m. vasaryje praneša apie londoniškų lietuvių darbininkų streiką:

Darbininkų lietuvių bei lenkų darbar Londone priskaito 5 000, iš kurių bent 2 000 lietuvių. Tai vis ateiviai. Nepažindami nė vietinės kalbos, nė įstatymų, nė-gi papročių, jie gauna čionai uždarbį ir darbą atliekamą jau nuo visų (...) Tokie dalykai yra skūrų dirbimas, dirbimas lazdučių ir bambusiniai išdirbiniai. Prie skūrų dirbimo beveik vieni lietuviai. Tenai reikia tikt pasinėrus iki juostai kojomis mint skūras tokiose bačkose. Pats darbas tasai gavo pas anglus ypatingą vardą – „mokint meškas šokti“(...)

*Mokestis labai menkas. O ir tą pačią fabrikantai kaskart da mažina, nes ateivių norinčių gaut nors kokį darbą kaskart vis daugiau atsiranda.*¹⁴⁸

Anglijoje odų perdirbimo smarvė ir Škotijos anglies šachtų dulkės konkuravo su Pensilvanijos kasyklomis ir Čikagos skardyklų kvapais. Lietuvių išeiviai mokėsi greitai, būrėsi į organizacijas, ėmėsi savo interesų gynimo, praėjo visus vargo kelius kartu su mėsėmis kitų darbininkų.

Pirmuosiuose Amerikos lietuvių istorijos pasakojimuose išnyra pavieniai herojai, kuriems buvo lemta pirmiesiems po 1863 metų pasiekti *naująją pasaulį*. Vienas pirmųjų iš atminties nedingusių imigrantų – kunigas Andrius Strupinskas, marijonas iš Marijampolės vienuolyno. Jis buvo vieno sukilėlių būrio kapelionas, spruko į Prūsiją, o jau apie 1865 metus atsidūrė JAV. Išeivių kraštotyriniai užrašai fiksavę tuo metu taip pat rytinę JAV pakrantę pasiekusius Juozą Botyrių nuo Liudvinavo, Joną Staniulį iš Barzdų ir Vincą Gustainį iš Vyputiškės. Tačiau abejonių negali būti, kad prisiminimai apie pirmuosius tik liudija, kad daugelis tiesiog liko nežinomi, ištirpo kitų imigrantų sraute.

Liko ir pirmųjų kelionių per vandenyną pasakojimų. Štai vienas tokių, kurį užrašė Jonas Bapkauckas:

*Išvažiavome mes iš Hamburgo 11 d. gruodžio 1868 m. Laivas, ant kurio plaukėme vadinosi „James Foster“. Lietuvių buvo ant laivo viso 7, iš tų keturi katalikai ir trys lietuviai protestonai – du iš Mariampolės, o vienas nuo Vištyčio. Žydų isz Mariampolės, Vilkaviškio, Krosnos ir kitų Lietuvos miestelių važiavo su mumis 20. Važiavome per jūros lygiai tris mėnesius. Maistą an laivo dalino mums tik vieną kart ant dienos, kiekvienas gavo: septynis cukorius, apvalius nuo 6 iki 7 colių pločio, šmotelį blogos mėsos, dvi žalias bulves, žiupsnelį ryžių, kaip po puskvortę avižinių miltų ir po pusantros kvortos vandenio. Virtis valgį turėjome patys. Taip buvo pradžioj, paskuį negavome nė to. Parėjo taip, kad trečiam mėnesiui beinant, žmonės ant laivo pradėjo mirti; buvo dienos, kad po kelis ant sykio numarinome. Isz lietuvių, nors keletas sunkiai sirgo, vie-nog nenumirė nė vienas...*¹⁴⁹

Pirmiesiems visados tenka skin-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

46

tis sunkiausią kelią. Nors susiekimas per Atlantą garlaiviu jau buvo prasidėjęs, tačiau ne skurdžių kišenei buvo patogesnės kelionės. Tad pirmiesiems *tikrosios emigracijos* išeiviams teko tokia dalia, kurią patyrė tūkstančiai kitų pasaulio migrantų burlaivių epochoje. Vėliau padėtis greitai keitėsi, o kylanti lietuvių išeivių banga vis dažniau buvo matoma ant garo varikliais varomų laivų denių. Galingiau pradėjo veikti ir pasaulinės ekonominės migracijos variklis, išjudinęs milijonus europiečių iš Rusijos, Austrijos-Vengrijos, Bulgarijos, Italijos, Graikijos, Ispanijos ir Portugalijos, ir globalios ekonomikos vėjų varomas, juos nunešė į tą *naujojo pasaulio* šalį, kuriai visai taikliai buvo prognozuojama naujos imperialistinės galybės ateitis. Tai, žinoma, Amerika. Nereikia užmiršti, kad pasauliui žengiant per XX amžiaus slenkstį ne mažiau šviesi ateitis buvo prognozuojama ir tuometiniam Pietų Amerikos perlui Argentinai. Dvidešimtas šimtmetis parodė, kad prognozės gali būti netikslios, tačiau ano meto žmonės, kurie leidosi per Atlantą ieškoti laimės, to negalėjo žinoti.

Naujieji Amerikos imigrantai susidūrė su visais ankstyvojo industrinio pasaulio sunkumais. Nors imigrantų kuriamos šalys dažniausiai išvystydavo tam tikrą didesnę toleranciją ateivių ir naujakurių atžvilgiu, tačiau pažemintųjų ir likimo nuskriaustųjų tarpusavio santykiai nebūtinai klostėsi idiliškai. Priešingai, airiai atsiveždavo neapykantą skriaudikams anglams, tačiau patys būdami pažemintieji ne itin rinkdavosi priemones,

žeminančias lenkus ar lietuvius. Ne labai kam rūpėjo, kad visi katalikai, kad visi patyrę skriaudas senojoje tėvynėje. Begalinis išnaudojimas, sunkios kasyklų arba skerdyklų darbo sąlygos ir sunkiai uždirbti doleriai – štai kas apgaubė absoliučią lietuvių imigrantų daugumą.

Diasporos pasakojimuose *pirmųjų* vargai ir nepritekliai yra būtina dalis. Būti pionieriais, praminti kelius, atkentėti už visus tuos, kurie vėliau galėjo naudotis pirmtakų suskurtais patogumais, – šie motyvai visada ryškūs mezgantis Amerikos lietuvių bendruomenei. Praslinkus trims dešimtims metų pirmasis JAV lietuvių istorikas sudėjo pradžios pasakojimo formas:

*Visi pirmiausiai atkeliavę Amerikon lietuviai išlipdavo New Yorke, bet čionai jų padėjimas buvo liūdnas, Neturėjo jokių prietelių, nesuprato suvis vietinės kalbos, nežinojo, kur eiti, kaip prašyti darbi ir kaip darbą dirbti. Daugumas, kad nemirtų badu, turėjo eiti elgetauti. Ant nakties visi susiedavo į kokią pasiūrę nakvoti. Keletas gavo darbus už New Yorko ant farmų. (...) Nekokis Faryan, lenkas, turėjęs New Yorke dirbtuvėlę, kurioje degino smiltis. Paprastai į tą susirinkdavę 18 ir daugiau lietuvių ant nakvynės. Du iš lietuvių – Czernikas ir da vienas, gavę ten darbą...*¹⁵⁰

Bėgant metams ir jau praktu-siems lietuvių imigrantams ėmus dalytis savo asmeninėmis istorijomis, tas pradžios vaizdas pildėsi naujais herojais, skaičiais ir spalvomis. Tačiau viena liko visam laikui – sunkumas ir ryžtas grumtis už savo būvį. Simboliška ir tai, kad geležinkelio, kuris keitė pasaulio tvarką ir trumpino kelią nuo vieno prie kito tikslo, statyba daugumai buvo pirmoji darbo vieta.

148. Lietuvių ir lenkų darbininkų streikas Londone. *Varpas*, 1895, vasaris, nr. 2, p. 39–40.

149. Cit. iš Žilinskas, Jonas. *Lietuviai Amerikoje*, p. 14–15.

150. Ten pat, p. 15.

Bus daugiau.

PRENUMERUOKIME
IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!
www.draugas.org

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

7241 Lemont Rd, Downers Grove, IL 60516

Tel: (630) 427-6800.

Shop & Save Market
Downers Grove, IL 60516

**10%
Off**

on purchases
**December 26th -
January 7th, 2014**
with the coupon present.

DRAUGAS07

We reserve the right to limit quantities & correct printing errors

Discount does not apply to alcoholic beverages.

Prices effective December 26th, 2013 – January 7th, 2014

**Vici
Traditional
or Rich
Herring Fillet
240 gr
\$2.69**

**Kėdainių
Marinated
Cornichons
480 gr
\$2.99**

**Kėdainių
Mustard 190 gr
\$1.99**

**Kėdainių Carrot
salad „Korean“ 480
gr \$2.29**

**Sunleaf Ceylon
Tea 400 gr
\$8.49**

**Kėdainių
Lingonberry Tomato
Sauce 340 gr
\$2.49**

**Kėdainių
Sauerkraut 880 gr
\$2.39**

„We reserve the right to limit quantities & correct printing errors”

LONDON, ONT

Išlydint a. a. Gražina Petrauskienę

ALDONA VALAŠKEVIČIENĖ

Žmogus kaip žvakė.
Degi, liepsnoji, šildai, švieti.
Nepajunti kaip tavęs nebėr.
(Balys Sruoga)

Baigdama 79-tus metus, lapkričio 26 d. Londono universitetinėje ligoninėje po ilgo slaugymo namie, mirė Gražina Teresė Narakaitė-Petrauskienė.

Liūdesyje paliko mylimą vyrą Edmunda, dukrą Kristinos ir Evelinos šeimas, gimines, draugus ir visus Londono lietuvius. Po Antrojo pasaulinio karo per DP stovyklas tik su motina ir jaunesne sese Regina (tėvas Antanas, Gražinai būnant tik šešerių metų, 1940-tais komunistų buvo suimtas darbovietėje ir žuvo Unžlago gulage, bet apie tai sužinota tik po 1992) pasiekusi Kanadą Gražina kibo į mokslus. Aukso medaliu baigė Londono Vakarų Ontario universiteto anglų ir lotynų kalbų fakultetą, įgydama garbės BA, o vėliau iš klasikinės Graikijos studijų – ir MA laipsnį. Ištekojo ir dėstė anglų ir lotynų kalbas Londono auštesniosiose mokyklose (gimnazijose). Buvo itin aktyvi Londono Lietuvių Bendruomenės veikėja, turėjo gražų balsą – ilgus metus giedojo ir dainavo „Pašvaistės“ chore, vadovavo jam ir Mergaičių choreliui.

Mokė lietuvių vaikus šeštadieninėje mokykloje, dėstė lietuvių kalbą ja besidomintiems UWO universiteto studentams. Arva, Ontario Medway gimnazijoje parengė šešias poras vietinių mokinių šokti keturis lietuvių tautinius šokius apylinkės gimnazijų festivalyje.

Prieš 8 metus sunkios ligos paliestą velionę savo namuose rūpestingai prižiūrėjo vyras Edmundas, kol mirtis nutraukė jos gyvasties siūlą. Velionė buvo pašarvota James A. Harris gedulo namuose. Maldas prie karsito kalbėjo prel. J. Staškevičius. Šiltu, poetišku prisiminimu atsisveikino Kanados LB Londono apylinkės val-

dyba. Po iškilmingų Mišių Šv. Petro katedroje-bazilikoje gruodžio 2 d. a. a. Gražina palaidota Šv. Petro kapinėse, Londone.

Velionę į paskutinę kelionę palydėjo daug giminių, draugų ir Londono lietuvių.

Gedulingų Mišių metu katedroje skambėjo solo ir bendros giesmės. Tris solo giesmes įspūdingai atliko Irena Černienė.

Po laidotuvių visi buvo pakviesti gedulingiems pietums. Čia artimieji šiltais žodžiais ir muzikos garsais dalinosi prisiminimais apie velionę Gražiną – mylimą žmoną, motiną, močiutę, draugę ir aktyvią Londono Lietuvių Bendruomenės narę. Ji ilgai išliks visų ją pažinojusių atmintyje, o angelų chorai giedos jai amžinybės giesmes.

Jus palietė tamsa ranka vėsia,
Rodos, jog ir užuojautos neguodžia ...
Nebent viltis, kad neišnyks dvasia,
Kad liks darbai, sumanymai
ir žodžiai.

Gyvens velionė gėlės žiede kiekvienam,
Bus vėjeliu ir plaukus sušukuos,
Bus skarele, kai ašara nurieda,
Ir tik sapne išties paguodos ranką...

A † A
ALFONSAS LAURAS

mirė 2013 m. gruodžio 21 d., sulaukęs 89 metų.
Gyveno South Pasadena, Floridoje, anksčiau gyveno Gage Park apylinkėje, Chicago, IL.
Gimė Kaune, Lietuvoje.
Amerikoje gyveno nuo 1951 metų.

Nuliūdę liko: trys sūnūs, keturios dukterys ir jų šeimos, dvylika anūkų ir penkios proanūkės; sesers dukros Irena, Virginija ir jų šeimos Lietuvoje; pusseserės Vlada, Regina ir jų šeimos; pusbrolis Vytautas ir jo šeima; giminaitės: Veronika, Nijolė, Violeta ir jų šeimos Amerikoje, kiti giminės, draugai ir pažįstami Lietuvoje ir Amerikoje.

Liūdintys artimieji

A † A
VYTAUTUI RADŽIUI

mirus, Los Angeles Tautinė sąjunga siunčia širdingą užuojautą velionio „Dirvos“ redaktoriaus artimiesiems.

Netekome didelio lietuvininko ir tautos gynėjo.

Jonas Talandis

Walter Barkauskas, gyvenantis Whitestone, NY, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Regina S. Hobson, gyvenanti Flossmoor, IL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Labai ačiū už paramą.

Dainė ir dr. Tom Quinn, gyvenantys Orland Park, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Aldona Pintsch, gyvenanti West Milford, NJ, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Tariame nuoširdų ačiū už paramą.

Emilija Pretkelis, gyvenanti Chicago, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Esame nuoširdžiai dėkingi už paramą.

Romualda G. Rynne, gyvenanti Crete, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. Nuoširdi padėka už dosnią paramą.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGĄ“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-556-6660
WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
BACK TO NATURE 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777
BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

ATLANTIC
ExpressCorp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

PAS MUS IR APYLINK MUS

■ **Dėmesio, dėmesio! Kitas „Draugo“** numeris išeis gruodžio 28 d. Šviesių, šiltų ir džiugių Šv. Kalėdų visiems „Draugo“ skaitytojams. Metų sankirtoje laukite gruodžio 31 ir sausio 4 d. laidų.

■ **Kviečiame palydėti senuosius ir sutikti Naujuosius 2014 kartu su Centrinės NJ lietuviais** gruodžio 31 d. 8 val. v. Latvių namuose „Priedaine“ adresu 1017 State Hwy N 33 E. Freehold, NJ 07728. Šventinėje programoje – duetas iš Lietuvos Violeta ir Vilius Tarasovai.

■ **Kviečiame New Yorko lietuvius dalyvauti pasaulio lietuvių renginyje „Už blaivią Lietuvą!“** Renkamės 2014 m. sausio 4 d. (šeštadienį) 11 val. r. Brooklyne, prie Coney Island karuselių (pėsčiųjų takelis Stillwell av.). Registracija: Klubo va-

dovė Genovaitė Meškelienė, genesartai@yahoo.com, tel. 1347-268-6791.

■ **2014 m. sausio 31 d. – vasario 2 d.** Atvažiuokite į Žiemos šventę Neringoje ir paremkite mylimą vietą! Švęsime UŽGAVĖNES! – blynai, kaukės, linksmybės ir gerų draugų būrys... Daugiau informacijos netrukus – Neringos svetainėje www.neringa.org.

■ **Cherry Orchard Festivalio** programoje: Rusijos valstybinis akademinis J. Vachtangovo teatras, A. Puškino pjesė „Eugenijus Oneginas“. Režisierius – Rimas Tuminas. 2014 m. gegužės 30 – birželio 1 d. Bilietų kainos nuo 35 dol. New York City Center, 130 W 56 Street, NYC 10019.

Su šiuo „Draugu“ kaip dovaną jūs gaunate antrąjį naujo mėnesinio laikraščio „Draugas News“ numerį. Skaitykite, supažindinkite su juo savo kaimynus, gimines ir pažįstamus – ypatingai tuos, kurie neskaito lietuviškai. Paraginkite juos užsisakyti naująjį laikraštį – nuo Naujųjų jis bus siunčiamas tik prenumeratoriams. **Pirmaisiais metais prenumeratos kaina – 35 dol. Visais klausimais skambinkite į „Draugą“ tel. 773-585-9500.**

Prieš kurį laiką paprašėme jūsų nurodyti įdomiausius, įsimintiniausius šiais metais „Drauge“ išspausdintus straipsnius. Daugiausia balsų surinko **R. John Rapšio** per kelis numeris ejęs pasakojimas apie lietuvius Prancūzų Svetimšalių Legione „**Agadir: Legionieriaus Simulio Senajame Maroke**“. Sveikiname autorių, tikėdamiesi daugiau rašinių, o galbūt ir susitikimo su skaitytojais „Draugo“ redakcijoje.

Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba atsiuntė laiškutį, kuriame rašo: „Sveikiname ‘Draugo’ leidybos štabą su Šv. Kalėdomis ir linkime sėkmingų 2014-ųjų metų“. Prie sveikinimo pridėjo 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai Jums dėkojame už dosnią paramą.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras švenčių proga atsiuntė sveikinimą, kuriame rašo: „Sveikiname Jus su artėjančiomis Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais. Dėkojame už nuoširdų bendradarbiavimą ir informacijos apie Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą skleidimą. Siunčiame 100 dol. auką, kuri, tikimės, prisidės prie sėkmingo ‘Draugo’ tolesnio gyvavimo“. Nuoširdžiai Jums dėkojame už dosnią paramą.

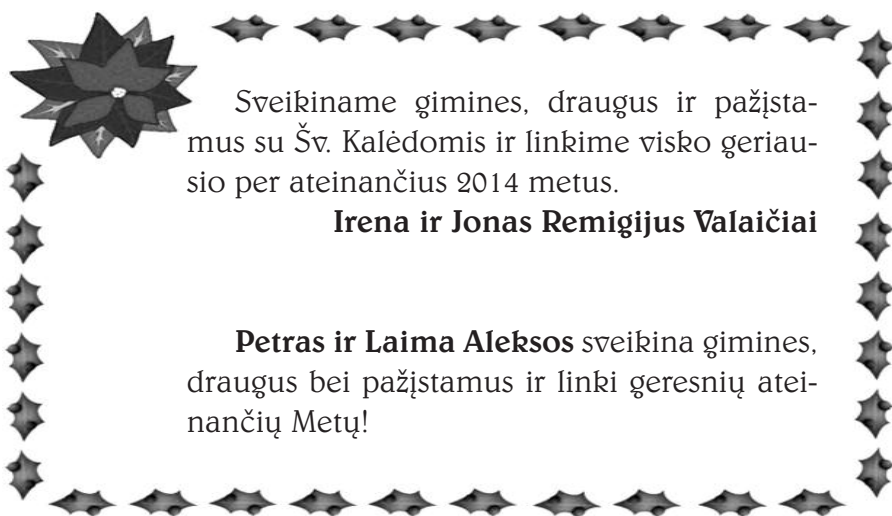
Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

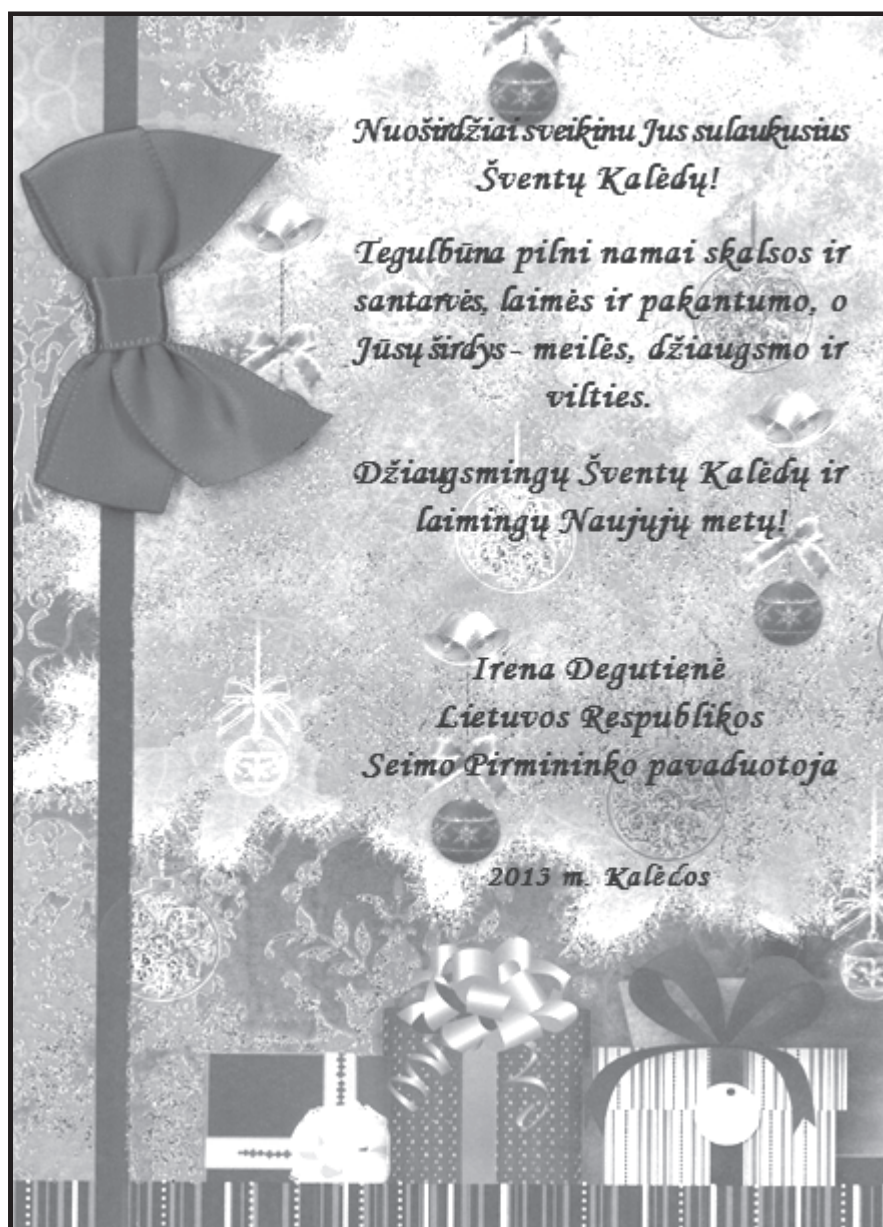
Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir linkime visko geriausio per ateinančius 2014 metus.

Irena ir Jonas Remigijus Valaičiai

Petras ir Laima Aleksos sveikina gimines, draugus bei pažįstamus ir linki geresnių ateinančių Metų!

Nuoširdžiai sveikinu Jus sulaukusius Šventų Kalėdų!

Tegulbūna pilni namai skalsos ir santarvės, laimės ir pakantumo, o Jūsų širdys – meilės, džiaugsmo ir vilties.

Džiaugsmingų Šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

*Irena Degutienė
Lietuvos Respublikos
Seimo Pirmininko pavaduotoja*

2013 m. Kalėdos

„Į pietus jau išskrido čilbantys paukšteliai, Čikagos lygumas padengė pirmieji sniegai ir karalienė Žiema, išvijusi Rudenį, atsisėdo – *piopt* – ant metų sezono sosto. O jei sušalęs ponas Ruduo keliauja ten, kur žaliosios palmės, ramiai lūžtančios bangos ir smėlis po basomis kojomis, tai ir mes keliaukime! Pirkti lėktuvo bilieto nereikės, nes havajietiškas PLC Naujų Metų sutikimas vyks pačiame Lemonte. Centro didžiojoje salėje skambės Polinezijos ritmai, suksis egzotiškos šokėjos ir jus vilios nepaprasti salų gėrybių kvapai. Auklė prižiūrės jūsų vaikus, šokiams gros **Rasa Zubreckaitė** su **Jeronomu Vitavičiumi**, o nemokamas baras veiks iki 2 val. r. Ar galėtų būti geriau? Visas pelnas iš renginio bus skirtas Centru ir jo lietuviybės išlaikymo tikslams.

Dabar jau tikrai nuostabu: atsipalaiduosite ir paremsite lietuvišką veiklą tuo pačiu metu!

Bilieto kaina \$95 svečiams, \$80 PLC nariams, \$60 jaunimui (14–20) ir \$20 vaikams (3–13). Norintys įsigyti bilietus kviečiami užsukti į PLC raštinę arba skambinti tel. 630-257-8787.